ГОД. X. ЯМБОЛЪ, 10 ДЕКЕМВРИЙ 1933 ГОД. Брой 409

Тракецъ

Редактира комитетъ — Седмичникъ за културно-обществени, стопанско-икономически въпроси — Телефонъ № 135

Печатница „СВѢТЛИНА“ - Марангозовъ
до еврейската баня

Снабдена съ **модерни шрифтове** и орнаменти, печата всички книжа за учреждения, банки, търговци и др.

съ най-голѣма акуратность
ЦЕНИ НАРОДНИ

СЕЛСКО-СТОПАНСКИТѢ ПРОБЛЕМИ

Отъ день на день у насъ тѣ ставатъ все по-натрапничеви съ своята нужда да бъдатъ разрешени. Защото така както се развиватъ събитията, не ще се отиде далечъ.

Налага се, всѣки день все повече, едно компетентно разбиране въ ржководството на нашата аграрна политика, какъвто компетентно разбиране отдавна се е натрупало въ други области, какъвто е напр. народното здраве. Кой има куража да спори, когато лѣкарътъ каже думата си, било самостоятелно, било като чл. въ хигиенически съвѣтъ? А кой може да се въздържи, макаръ че и каверъ нѣма отъ стопанство и стопанска икономия, да не даде своето, макаръ и не само не нужно, но и пакостно, поради диллетантската си смѣлость, разбиране когато се касае за нѣкой селско стопански въпросъ?

Селско-стопанскитѣ проблеми, които въ последно време станаха особено осезателни, като всѣка специална проблема, се нуждаятъ отъ компетентно разбиране, за да получатъ възможното най-добро разрешение за момента.

Да се върви по стари пѫтища, или по право да се продължава сѫщата система както до сега, значи да вървимъ съ гледъ очи къмъ пропасть. Хората, които до сега поради много причини, сѫщо вѫщи и въ тѣхъ били само технически приложители на партийни разбирания, въ много случаи подписващи с пенсионитѣ, трѣбва да получатъ съответнитѣ ржководни мѣста. Държавата, ако иска умѣло да се намѣси въ стопанскитѣ въпроси, трѣбва да се издигне върху хаоса, за да не чащъ предимно нейнитѣ по-трофани създава въ интересуващата нѣкога селско-стопанска область и да съумѣе да съзаде редъ въ разнитѣ свои ресори.

Инакъ никой нѣма да очаква селско-стопанско добруване, освенъ на благодетствието ветрината. Примѣритѣ отъ организацията другите могатъ да ни бждатъ много потезни, за да спестимъ време въ и безъ това закъснѣлото си развитие.

Бел. ред. Т. Рѫкавъ

Кооперативна конференция

Това се мажери

Презъ този месецъ всички клонове на Земледѣлската банка ще свикатъ конференции на ржководителитѣ, счетоводителитѣ и касиер-счетоводителитѣ на кредитнитѣ отъ областта земледѣлски кооперации, за да може да се подготвятъ ржководителитѣ за по-сигурна и подобрена дейность.

Отъ Ямболския клонъ ще присъствуватъ и ржководителитѣ на кооперациитѣ.

Въ работа на Ямболския клонъ на Б. З. Б. има повече отъ 30 земледѣлски кооперации, отъ които 22 кредитирани отъ банката. На конференцията ще има представители на всички кооперации.

Празднична на македоно-одрински

Въ 3 т. м. Ямболското Македоно-одринско дружество отслужи, по случай празднична си, молебенъ за успокоение душитѣ на убититѣ презъ Балканската война доброволци и на убититѣ въ Общоевропейската война отъ 11 македонска дивизия.

На панихидата присъствуваха останалитѣ живи доброволци отъ Македоно-Одринското опълчение и представителитѣ на родолюбивитѣ организации и граждани.

Следъ панихидата говори председателятъ на дружеството Ив. Т. Чешмеджиевъ за значението на праздника.

Птицевъдно-яйцарски кооперации

Българската централна птицевъдна кооперация въ София при пълното съдействие на Министерството на Земледѣлието и на Земледѣлската банка, е поела инициативата за образуване птицевъдно-яйцарски отдѣли при всички кредитни и др. кооперации въ страната, чрезъ които да се организира събирането и търговията на яйца и птици у насъ. Правилницитѣ за птицевъдно-яйцарски отдѣли при кредитни кооперации, както и всички формуляри и упжтване по образуване такива отдѣли, се изпращатъ безплатно отъ Б. Ц. П. К.—София, ул. „Левски“ 19, на всички кред. кооперации, кл. на Б. З. Б., птицевъдни д-ва, агрономи, коон. и птицевъдни дейци и др.

Студътъ и посѣвитѣ

Валѣлиятъ на 2 т. м. пѫкъ достигна до 14 литра на кв. м., а валѣлиятъ въ сѫщия и следния денъ сиѣгъ—до 5 л. на кв. м. За пръвъ пѫть снѣжна покривка бѣ отбелязана на 3 т. м. (5 см. дебела) когато студа достигна до—8° С. Въ течение на нѣколко дни температурата оставаше все подъ нулата презъ всичкото време. Следъ това денемъ достигаше до 2—5° подъ нулата, а нощемъ падаше до—7°.

Благоларение на паднали сиѣгъ, посѣвитѣ—които сж много добре развити — не сж засѣгнати отъ студоветѣ и сж въ добро състояние. Има опасность отъ изкрѣзване, ако, преди да падне нов сиѣгъ, замрѣзне просмуканата съ вода почва.

Константинъ Пирузевъ
ямболъкарь

се установи на частна практика въ ул. Борисова № 5 — въ домътъ на ветеринарния фелдшеръ ГАНЧО АНТОПОВЪ—Ямболъ 1—5

ВИЗИТНИ КАРТИ

ГОЛѢМЪ ИЗБОРЪ

Печатница „СВѢТЛИНА“ - МАРАНГОЗОВЪ Ямболъ

ГОЛѢМЪ ИЗБОРЪ

ВИЗИТНИ КАРТИ ВИЗИТНИ КАРТИ

ВИЗИТНИ КАРТИ

„ДЖИОВАННА“

По случай сезона пристигнаха мѫжки шапки, зимни **ватени** фланели и гащи, **ржавици кожени:** дански, мѫжки и детски. Колосани и попелинови ризи, нощници и комбенизони. Голѣмъ изборъ отъ дански, мѫжки и детски **чорапи:** копринени и воалажни. Четки за дрехи и зѫби. **Парфюми**, кремове, пудри и червила отъ всички фабрики.

Голѣмъ изборъ на вратовръзки, яки и гети.
ЦЕНИ НАМАЛЕНИ.
2 Съ почитание: ПАСКО КУЛОВЪ.

ТРАЙМАТА НАСТИЛКА Е БАЛАТУМЪ
при АИДОНЪ Г. НОЙКОВЪ - Ямболъ. Тел. № 48

При БРАТЯ ГЮЛЕВИ
Винаги на разположение
СПЕЦИАЛИСТИ ИНСТАЛАТОРИ
по електричество и водопроводъ.
Крушки за осѣтление, **електрически материали, водопроводни части, строителни** материали,
3 на най-конкурентни цени. Тел. № 95.

ЕНГИБАРОВЪ
ДОМАКИНИ,
Искате ли да имате съ малко горивo добре сготвено и опечено ядене и топла кухня за 24 часа,
употрѣбявайте само готварскитѣ печки и машики
ЕНГИБАРОВЪ и ПАРТАМЪ
новъ моделъ
на складъ при
Н. П. Х. Колевъ & Братъ-Ямболъ
Търговия и Представителство
Телефонъ № 155. 5

ПАРТАМЪ

ЗА ВОДАТА ПРИ БАНЯТА

Какво казаль миналия инженеръ Ж. Георгиевъ

За да може да се вземе по-добре въпроса за хигиената на **водата** въ **банята** при **термалните бани**, редакцията на вестникъ „Новъ Животъ“ въ Ст. Загора отправи до инженеръ Жеко Георгиевъ въ София следующитѣ въпроси, предлагайки му своитѣ читатели обяснения:

Тъй като въ всѣки **термаленъ** анализъ не видятъ се най-важните **количества** въ **водата**, а **количества**, които не е отъ **изключително** отъ **значение** за **водата** на **минерални** и **термални води**, като напримѣръ **желѣзо**, **манганъ**, **арсенъ**, **флуоръ**, **литий**, **бромъ**, **йодъ**, **амоний**, **нитрати**, **нитрити** и **органическо вещество**, които **количества** сж **отъ голѣмо значение** за **здравето** на **хората**, които **пиятъ** и **употрѣбяватъ** за **банитѣ** и **водата** за **пиене**, **отъ** **гледище** на **хигиената**, **отъ** **гледище** на **бактериологията**, **отъ** **гледище** на **химията**, **отъ** **гледище** на **медицината**, **отъ** **гледище** на **фармацията**, **отъ** **гледище** на **санитарната техника**, **отъ** **гледище** на **строителното дѣло**, **отъ** **гледище** на **архитектурата**, **отъ** **гледище** на **икономията**, **отъ** **гледище** на **финансите**, **отъ** **гледище** на **стопанството**, **отъ** **гледище** на **общественото здраве**, **отъ** **гледище** на **обществения животъ**, **отъ** **гледище** на **културата**, **отъ** **гледище** на **цивилизацията**, **отъ** **гледище** на **прогреса**, **отъ** **гледище** на **бѫдещето**, **отъ** **гледище** на **всичко**, **което** **има** **отношение** **къмъ** **живота**, **къмъ** **природата**, **къмъ** **Бога**, **къмъ** **всемогѫщия**, **къмъ** **всемилостивия**, **къмъ** **всеблагия**, **къмъ** **всесилния**, **къмъ** **всезнаещия**, **къмъ** **всевиждащия**, **къмъ** **всепрощаващия**, **къмъ** **всеблагословящия**, **къмъ** **всеблагодарящия**, **къмъ** **всеблагодетелствуващ

НА РАБОТА ЗА ГИМНАЗИЯТА

Делегацията въ София. Срещитѣ съ министритѣ. Кои пріѣтъ.

Съобщихме въ миналия брой, че делегация отъ града ще се яви предъ министъръ-председателя въ Бургасъ, понеже тамъ той би разполагалъ съ повече време. Въ последния моментъ, заминаването е било отложено и е направлено вчерашното обаче, заминаването е било отложено и е направлено вчерашното обаче, заминавайки отъ тукъ въ 7 ч. м. камиона Сп. Минчевъ, Д-ръ В. Ходовъ, Д-ръ В. Бончевъ, Т. Чобановъ, Н. Тричковъ и нар. представителъ С. Ходовъ. Въ София къмъ делегацията сѫ се присъединили Н. Савовъ и Сл. Василевъ, нар. представители. На 8 ч. м. делегацията, поради праздника на университета, е изгубила много време до като се срещне съ министритѣ.

Въ Министерския съвѣтъ сѫ водили разговоръ съ м-ръ Гичевъ, който ловко отклонилъ пѣкия си отговоръ, казвайки, че земледѣлцитѣ немогатъ да иматъ ангажименти съ мѣстнитѣ интереси на тои или оня градъ.

Следъ обѣдъ въ Народното събрание делегацията се срещнала съ мин-председателя Н. Мушановъ и м-ръ Бояджиевъ. Изяснено е било защо Ямболъ иска гимназия, и то изълъжана отъ държавата. На разговоритѣ е присѫствували за малко и м-ръ Стефановъ, който като чулъ, че става дума за Ямболъ, поискалъ съ усмивка да се отдалечи, но му е било наблизнато, че ямболци не работятъ противъ Сливенъ или другъ градъ, а търсятъ правата си.

На министритѣ, съ които е разговаряла делегацията, е вржчила подробно изложение. Забелязано е било, че отъ други влиятелни лица въ града се правятъ давления и се изпращатъ небивалици за града (за съжаление, намѣрили мѣсто и въ нѣкои столични вестници), за да се попречи да бѫдатъ удовлетворени основателнитѣ ни искания.

Тази сутринь делегацията се завръща отъ София.

ГЕОЛОГИЧЕСКА ВЪЗМОЖНОСТЬ ЗА ТЕРМАЛНА ВОДА ВЪ ЯМБОЛЪ

(Продължение отъ 1 стр.)

последица отъ геологическитѣ промѣни, на каквито е била подложена южна България.

Термалнитѣ води се срещатъ въ мѣстности, гдето има вулкани, или е имало такива. Водата имъ обикновенно се движи въ пукнатинитѣ, образувани отъ пропадането на земнитѣ пластове. Тая вода въ пѫтя на движението си минава презъ разни пластове и—като топла, съ голѣма разтворителность — разтваря доста минерални вещества. Затова термалнитѣ извори носятъ и названието минерални.

Южна България е мѣсто, гдето въ предишни геологически времена сѫ ставали голѣми промѣни. Една отъ последнитѣ промѣни е голѣмата вулканска дейность, която започва отъ сенона, като продължава и презъ терциера. Тогава многобройнитѣ вулкани сѫ заемали пространството отъ Бургазъ до Трънъ и сѫ наслагали многобройни вулкански материали като: лава, туфи, вулкански бомби, рапили и пр. По-недавъ презъ терциерапліонера, ставатъ голѣми хлътвания, като се образуватъ сегашнитѣ полета въ южна България. По-късно на тогава образуванитѣ пукнатини сѫ разноловили днесъ минералнитѣ извори.

Като ещенъ паметникъ на нѣкогашна вулканическа дейность е Кърклярь-баиръ, чиито вулкански материали се простиратъ подъ гр. Ямболъ (I отдѣлъ). Ако проследимъ пѫти на р. Тунджа отъ Бавиргянъ-баиръ надолу презъ Ямболъ, ще забележимъ страннятъ фактъ, че лѣвиятъ брѣгъ на рѣката е доста високъ. При копането на кладенци на дълбочина 0·80—3 м. се срѣща една не много твърда скала съ слабо зеленикавъ отенъкъ, въ която се срещатъ овални кѫсове — вулкански туфъ (пепелъ) и вулкански бомби и рапили. Тия материали днесъ ясно се забелязватъ на Кърклярь-баиръ. Подъ вулканския туфъ се среща твърда скала —застинала лава-андезитъ. Обратно: дѣсниятъ брѣгъ на рѣката е низъкъ и постоянно се залива при наводнение. При прокопаване на кладенци не се среща твърдата скала. Несъмнено, тая низка часть въ Ямболската околность, отъ дѣсната страна на р. Тунджа, е хлътнала. Тунджа тече край Ямбодъ приблизително по границата на хлътването (разсѣда). А за да имаме термална вода, геологически се изисква вулканска мѣстность и разсѣди, каквито имаме. Следователно по принципъ не е изключена възможностьта да сѫществува термална вода въ Ямболъ.

Специално на въпроса за водата при Турската бани азъ можахъ да събера нѣкои сведения, които ми дадоха възможность да направя едно горе-долу задоволително заключение.

При пробиването на кладенеца (сонда) сѫ минали презъ следнитѣ скални материали: 1 метръ пепель и черна почва, 1·50 м. жълта глинеста почва, 1·20 м. вулкански туфъ, 2·40 м. авгитъ-андезитъ или всичко 6·10 м. задълбаване. Като се има предвидъ, че сондата се е забила още около 60 с. м въ чакълна почва, гдето е водата.

Нивото на р. Тунджа се намира на 4·50 м. по-низко отъ мѣстото, гдето е копано при банята. Найдълбоката часть на рѣката е не по-малко отъ 1·50 м., слѣдователно на моста сѫ забити най-малко 4 м.—всичко около 10 м И въпрѣки това яката авгитъ-андезитна скала не е намѣрена. Това говори, че тукъ имаме разсѣдъ и пропадането е не по-малко отъ 6 м. *). По тоя разсѣдъ именно протича пѫтя на термалната вода.

Следъ всичко казано, заключението е, че тукъ не може да има и съмнение въ сѫществуването на термална вода. Предполагамъ, че се намираме до една случайна пукнатина въ връзка съ пѫтя на термалната вода, както и съ подпочвената. Помпата вади вода смѣсь отъ термална и подпочвена вода Само така може да се обясни фактътъ, че при непекъснато изтегляне на вода, следъ 10 часа се явява 1·3° С разлика въ t°. Защото изтегляйки вода така изобилно, се прави едно по-голѣмо отичане, което нарушава създаденото равновесие между двата вида вода. Дава се възможность на по-голѣмо прииждане, както на термална, така и на подпочвена вода. Ивва се, следователно, до една нова смѣсь, различна отъ тая при първото, естествено отичане. Увѣренъ съмъ, че колкото и да изтегляме вода, t° и нѣма да спадне. Или, ако спадне, това ще бѫде само съ нѣколко градуса и ще се дойде до t°, които ще бѫде непроменно стигна количеството изтеглена вода да е постоянно. Колебливостьта по-скоро доказва, че има термална вода, отколкото да отрича това.

Тукъ термалната вода, неможейки да излѣзе на повърхностьта, поради липса на съответни условия, си е намѣрила пѫть на отичане въ подпочвено течение. Въ близко съседство съ това течение вѣроятно е и помпата при банята.

Нека се има предвидъ, че преди да се съобщи на общината, че има топла вода, сѫ изтеглени около 200 куб. метра отъ нея. Следъ това не по-малко отъ 150 куб. м., когато се правѣха провѣрки и изследвания. А отъ 3 седмици редовно се вади всѣки день около 40—50 кубика вода за нуждитѣ на банята, което прави 900—1000 кубика. Или до сега сѫ изтеглени не по-малко отъ 1200 кубика вода, като t° не се е промѣнила, освенъ колебанията ѝ съ 1—2° С. При тая, количеството на водата не намалява. . .

Въпросътъ за термалната вода е доста важенъ и е необходимо едно по-сериозно отношение. И ако една случайность ни е показала пѫтя, то ние трѣбва да се потрудимъ и намѣримъ главния пѫть, гдето t° ще бѫде надъ 40° С, сѫдейки по другитѣ термални извори, изливащи се *при сѫщитѣ условия*.

Не смѣтамъ моето мнение за решающе, но при днешнитѣ наблюдения и факти мога да дамъ това обяснение, отколкото да се отглася съ мненията изказани преди, които споредъ мене сѫ по-малко приемливи, защото, подпочвената вода е въ постоянно движение и скалитѣ сѫ лошъ проводникъ на топлината. Като така, 6 метра плоскость не би пропускала, щомъ топлината отъ нещата (вкопани), щото водата извлѣкла отъ скалитѣ граби, бѣли да я настигнатъ.

Съ това азъ не искамъ да опровергавамъ. Желая напротивъ да бѫде разгледанъ най-обстойно и да получи своето правилно разрешение.

Г. Стефановъ

ЯМБОЛЪ ВЪ МИНАЛОТО

КАБИЛЕ

2

При нашествието на турцитѣ въ България, тя не е сѫществувала. Тя е била разпокъсана на отдѣлни области, които не само се управлявали самостоятелно, но и воювали помежду си. Иванъ Шишманъ става царь, когато Тракия е вече въ турски ржце, когато царството му ставало малко и все по-малко. Не разбрали се тогава князетѣ на Балкана, всѣки талъ нѣщо, всѣки кралъ тайни мечти. Иванъ Шишманъ ималъ за столица Търново и обхождалъ крепоститѣ и дебритѣ на Балкана, Иванъ-Асенъ пизѣлъ Прѣславъ—Варна, Страшимиръ—Видинъ, Добротичъ се скитанъ изъ Добруджа, Константинъ въ Кюстендилъ, въ Родопитѣ — Момчилъ.

Старата крепость Кабиле, хроникирана отъ турцитѣ: Ташшанлъ, е видѣла тогава въ стенитѣ си и Мурада (1388 г.), когато той тукъ получава онова злокобно известие, което покрия България въ мракъ цѣли петь вѣка. Шишманъ, за благото на българския народъ и да запази тронъ на си, тукъ е признаѣ властьта на султана и въ знакъ на вѣрность, и като залогъ за миръ, е далъ сестра си Мара Десиславна — Гамаръ, дъщеря на великия царь Иванъ Александъръ, за жена на Мурада, за турска царица. И въпреки че между Шишмана и Мурада е сѫществувалъ договоръ за миръ, следъ петь год. само (1393), следъ смъртьта на злополучно загинавшия Худавендигяръ и възкачването на престола на османлитѣ на младия и нашественъ султанъ Баязидъ, се турва окончателно кръстъ на сѫществуването и на второто българско царство и на България, която станала турска провинция.

До развалинитѣ на Кабиле сѫществувало и народно сѫщество *Кюрсе*, защото менава селото *Кюрсе*, защото едва преди единъ вѣкъ е изчезнало, вѣроятно е било известено презъ 1829 г., когато следъ Одринския миръ отъ оттеглянето на Дибичъ-Забалкански, съ хиляди българи бѣжанци отъ Сливенъ, Ямболъ и селата сѫ заминали подиръ руските войски и сѫ се установили въ днешнитѣ степи на днешна Бесарабия, където сѫ другитѣ си Мара Десиславна — Гамаръ, дъщеря на великия царь Иванъ Александъръ, за турска царица. И въпреки че между Шишмана и Мурада е сѫществувалъ договоръ за миръ, следъ петь год. само (1393), следъ смъртьта на злополучно загинавшия Худавендигяръ и възкачването на престола на османлитѣ на младия и нашественъ султанъ Баязидъ, се турва окончателно кръстъ на сѫществуването и

Традиционната музика [illegible] в Ямбол [illegible] Оркестъ [illegible] Ямболъ [illegible] Ямболъ [illegible] Ямбол